

«Тасдиқ мекунам»

ректори МДТ «Донишгоҳи давлатии
Бохтар ба номи Носири Хусрав»

доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор

Курбонзода М. Р.

« 10 » соли 2024

ХУЛОСАИ

Муассисаи давлатии таълимии «Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи
Носири Хусрав» №3, аз 19.10.2024

Ба диссертатсияи Курбонов Давлатбек Мирзоевич дар мавзуи
«Бухрони сиёсӣ ва хусусиятҳои идоракунии он дар шароити
тағйирпазирии ҷомеа (таҷрибаи Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи
илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 - Ниҳодҳо,
равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ.

Дар марҳалаи омода намудани диссертатсияи Курбонов Давлатбек
Мирзоевич ба ҳайси унвонҷӯи кафедраи сиёсатшиносӣ ва муносибатҳои
байналхалқии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав
фаъолият намудааст.

Курбонов Давлатбек Мирзоевич соли 2017 факултети таърих ва
ҳуқуқи Донишгоҳи давлатии Бохтар (Қӯрғонтеппа) ба номи Носири
Хусравро аз рӯйи ихтисоси психологияи ҳуқуқшиносӣ (бо дипломи аъло)
хатм намудааст. Аз соли 2021 то ҳол ҳамчун унвонҷӯи кафедраи
сиёсатшиносӣ ва муносибатҳои байналхалқии Донишгоҳи давлатии
Бохтар ба номи Носири Хусрав ба ҳисоб меравад.

Ҳоло ӯ дар кафедраи мазкур ба ҳайси омӯзгор фаъолият менамояд.
Курбонов Давлатбек Мирзоевич дар давраи унвонҷӯӣ имтиҳонҳои
номзадиро бомуваффақият аз фанҳои «Забони хориҷӣ» (англисӣ) бо
баҳои «хуб», «Таърих ва фалсафаи илм» бо баҳои «аъло»,

«Сиёсатшиносии умумӣ» бо баҳои «хуб», « 23.00.02 – Ниҳодҳои сиёсӣ, равандро технология (илмҳои сиёсӣ)» бо баҳои «аъло» супоридааст.

Мавзӯи кори диссертатсионии Қурбонов Давлатбек Мирзоевич дар ҷаласаи Шӯрои олимони донишгоҳ аз 29.09.2020, суратҷаласаи № 2 тасдиқ гардидааст. Ба ҳайси роҳбари илмӣ диссертант доктори илмҳои сиёсӣ, профессор Муҳаммад Абдурахмон Наврӯз, интиҳоб шудааст.

Мутобиқати ихтисос ва номи мавзӯ ба шиносномаи ихтисос ва муҳтавои диссертатсия.

Диссертатсияи Қурбонов Давлатбек Мирзоевич дар мавзӯи «Бухрони сиёсӣ ва хусусиятҳои идоракунии он дар шароити тағйирпазирии ҷомеа (таҷрибаи Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 - Ниҳодҳо, равандро ва технологияҳои сиёсӣ омода шудааст. Мавзӯ ва мазмунӣ таҳқиқот бо шиносномаи ихтисоси 23.00.02 - Ниҳодҳо, равандро ва технологияҳои сиёсӣ, ки бо қарори Раёсати комиссияи олии аттестатсионӣ назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 1.10.2024 №364/ШД тасдиқ шудааст, мувофиқ мебошад.

Алоқамандии мавзӯи диссертатсия ба самтҳои афзалиятноки рушди илм, техника ва технология дар ҷумҳурӣ.

Кори диссертатсионӣ ба масъалаи муҳим ва рӯзмарра, омӯзиши бухрони сиёсӣ ва хусусиятҳои идоракунии он, муайян намудани шиддати таъсиррасонии бухрон ба инкишофи давлат дар шароити муосир бахшида шуда, аҳамияти бузурги назариявӣ илмӣ ва сиёсӣ амалиро касб намудааст.

Вобаста ба натиҷаҳои муҳокимаи рисола хулосаҳои зерин қабул гардиданд:

- масъалаи таҳқиқшаванда аҳамияти муҳими назариявӣ илмӣ ва амалӣ дорад. Зеро, қайд кардан ба маврид аст, ки дар шароити давлатдорӣ миллӣ зиддиятҳои муҳталиф зуд-зуд монеаи пешравӣ ва низомӣ идоракунии сиёсӣ мегарданд. Аз ин рӯ, мушаххас намудан ва

ҳаллу фасли ин зиддиятҳо боиси тақвияти давлати миллӣ ва таҳаққуқи ормонҳои миллӣ хоҳад шуд. Аз ин ҷост, ки масъалаи мазкур ба сифати мавзӯи таҳқиқоти диссертатсионӣ қарор дода шудааст;

- мақсади асосии таҳқиқотро таҳлилу баррасӣ ва омӯзиши бухрони сиёсӣ ва хусусиятҳои раванди идоракунии он дар шароити тағйирпазирии ҷомеа, ҷанбаҳои сиёсӣ ва назариявӣ методологӣ, масъалаҳои раванди идоракунӣ дар шароити муносири давлатдорӣ миллӣ, мушаххассозии тарҳ ва механизми бартарафнамоии бухронҳои сиёсӣ дар шароити Тоҷикистони муосир ташкил медиҳанд;

- вазифаҳои таҳқиқот ба нақшаи кори диссертатсионӣ мувофиқ буда, ҷиҳатҳои зеринро фаро мегирад: омӯзиш ва таҳлили сарчашмаҳои илмӣ, асоснок намудани мафҳум, моҳият ва хусусиятҳои асосии бухрони сиёсӣ ва идоракунии он; кушода додани моҳияти бухрони сиёсӣ ва таъсири он ба парадигмаҳои сиёсии муносири идоракунии давлатӣ; дида баромадани шаклҳои гуногуни бухрони сиёсӣ ва масъалаи рушди давлатдорӣ миллӣ; муайян намудани зухурроти бухрони сиёсӣ ва мушкилоти идоракунии давлатӣ дар шароити бухронии инкишоф; баррасии бухронҳои муносири сиёсӣ ҳамчун таҳдид дар раванди рушди давлатдорӣ миллӣ; нишон додани механизм ва танзими пешгирии бухрони сиёсӣ дар шароити Ҷумҳурии Тоҷикистон ва махсусияти идоракунии он;

- масъалаи бухрони сиёсӣ ва хусусиятҳои идоракунии он дар шароити тағйирпазирии ҷомеаи тоҷикистонӣ яке аз мавзӯҳои дар сатҳи зарурӣ омӯхтанашуда ба ҳисоб меравад. Аз ин рӯ, муҳим аст, ки таҳқиқоти масъалаи мазкур вобаста ба хусусиятҳои идоракунии он ба таври мушаххас ба роҳ монда шавад.

Дар баробари ин, муайян кардани механизм ва танзими давлатии пешгиринамоии бухрони сиёсӣ дар шароити Тоҷикистон ниёз ба таҳқику таҳлил дорад. Агар таъсири он ба парадигмаҳои сиёсии муносири идоракунии давлат таҳлилу қиёс карда шавад, масъалаи мазкур шояд ба

кувваи ҳаракатдихандаи пешгирӣ намудани бухрони сиёсӣ таъсиргузор гардад. Тахмин меравад, ки омӯзиш ва таҳқиқи бухрони сиёсӣ ва натиҷаҳои он барои муқовимат ва пешгирӣ аз бухрон ҳамчун зухуроти иҷтимоию сиёсӣ кумак мерасонад;

- пешниҳоду хулосаҳои, ки дар раванди таҳлилу таҳқиқ ба даст оварда шудаанд, метавонанд барои таҳқиқи минбаъдаи таҳлилҳои сиёсӣ, бахусус оид ба бухрони сиёсӣ ва хусусиятҳои идоракунии он дар шароити тағйирпазирии ҷомеа дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун сарчашмаи назариявӣ ва амалӣ мавриди истифода қарор дода шаванд;

- хулосаҳо ва маводҳои диссертатсия барои омӯзиши шаклҳои гуногуни бухрони сиёсӣ ва идоракунии он, масъалаҳои рушди давлати миллӣ дар шароити муносири ташаккули давлати миллӣ, роҳҳои таъмини инкишофи устувор, суботи сиёсии Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди истифода қарор мегиранд;

- хулосаҳои кори диссертатсионӣ дар раванди рушди муносири давлатҳои миллӣ, муносибатҳои иҷтимоӣ, равандҳои ҷаҳонишавӣ, пайдоиши технологияҳои инноватсионӣ, истифодаи навҳои нави таъсири идоракунии самаранок метавонанд истифода шаванд;

- муносибатҳои методологӣ ва илмӣ дар рафти омӯзиш ва таҳлили ҳаматарафаи масъалаи бухрони сиёсӣ ва хусусиятҳои идоракунии он асосҳои методологии таҳқиқотро ташкил менамоянд. Инчунин, дар раванди таҳлилу таҳқиқи масъалаҳои вобаста ба бухрони сиёсӣ ва хусусиятҳои идоракунии он дар замони дигаргуниҳои ҷомеаи тоҷикистонӣ, истифода аз методҳои таҳлилию усулҳои концептуалӣ ва муқоисавӣ истифода бурда шудааст. Истифодаи методҳои дар боло зикршуда, пеш аз ҳама, зарурати муносибати эмперикӣ ва таҳқиқи сохториро талаб менамоянд. Ҳангоми таҳқиқи таҳлили зухуроти бухрони сиёсӣ ва хусусиятҳои хоси идоракунии он масъалаи тавсифи мафҳум, моҳият ва хусусиятҳои асосии онҳо ба таври самаранок мавриди истифода қарор дода шудааст;

- дар кори диссертатсионӣ навгони илмӣ таҳқиқот ба таври зарурӣ асоснок ва андешаҳои назаррас барои ҷомеаи муосир муҳим пешниҳод гардидаанд. Мақсад ва вазифаҳои рисола барои раванди давлатдорӣ, мустаҳкам намудани асос ва захираҳои ҳокимияти давлатӣ муҳим арзёбӣ мегардад.

Дар таҳқиқоти мазкур кӯшиши мушаххас сохтани механизми бартараф намудани бухронҳои сиёсӣ, мушкилот ва номутаносибии институтсионалӣ дар раванди бартараф намудани бухронҳои сиёсӣ асоснок карда шудаанд.

Мутобиқати теъдод ва мазмуни интишороти натиҷаҳои илмӣ ба муҳтавои диссертатсия ва автореферати он.

Вобаста ба рисолаи мазкур унвонҷӯ 7 мақолаи илмӣ, ки 5 тои он дар маҷалаҳои тақризшавандаи тавсиянамудаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон рӯи чоп омадааст ва инчунин 2 мақолаи дигар дар нашрияҳои дигар ба чоп расонидааст. Теъдоди маводи чопшуда ба банди 35-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, мутобиқат мебошад.

I. Мақолаҳое, ки дар маҷаллаҳои тақризшаванда ва тавсиякардаи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ба таъб расидаанд:

1. Қурбонов Д. М. Мафҳум, моҳият ва хусусиятҳои хосси бухрони сиёсӣ [Матн] / Д. М. Қурбонов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. - 2022. - №8. - С.348-354. ISSN 2413-5151

2. Қурбонов Д. М. Бухрони сиёсӣ: Моҳият, навъҳо ва омилҳои шиддатёбии он [Матн] / Д. М. Қурбонов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. - 2022. - №9. -С. 303-307. ISSN 2413-5151

3. Қурбонов Д. М. Сабабҳо ва омилҳои шаклгирии вазъияти мутаносиби инкишофи сиёсӣ ба вазъияти буҳронӣ [Матн] / Д. М. Қурбонов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. - 2023. - №6. -С. 296-303. ISSN 2413-5151

4. Қурбонов Д. М. Таҳлили вазъияти буҳронии системаҳои сиёсии муосир: хулосагирӣ ва таҳияи сценария [Матн] / Д. М. Қурбонов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. - 2023. - №10,2. -С. 283-290. ISSN 2413-5151

5. Муҳаммад А. Н., Қурбонов Д. М. Назорати идоракунии давлатӣ ва танзими буҳрони сиёсӣ [Матн] / А. Н. Муҳаммад., Д. М. Қурбонов // Паёми Донишгоҳи миллии Тоҷикистон. Бахши илмҳои иҷтимоӣ-иқтисодӣ ва ҷамъиятӣ. - 2024. - №1. -С. 271-275. ISSN 2413-5151

II. Мақолаҳои илмие, ки дар маҷмӯаҳо ва дигар нашрияҳои илмӣ-амалӣ чоп шудаанд:

6. Қурбонов Д. М. Маркази илмӣ-таҳқиқотии омӯзиши «Мақтаби сиёсии Пешвои миллат» зодаи замони соҳибистиклолӣ [Матн] / Д. М. Қурбонов // Маҷмаи илмӣ-назариявӣ бахшида ба Рӯзи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Иҷлосияи XVI Шӯрои олии Ҷумҳурии Тоҷикистон таҳти унвони «Мақтаби Сарвари Пешвои миллат» - 2023. - С. 121-125.

7. Қурбонов Д. М. Идоракунии давлатӣ дар шароити буҳрони сиёсӣ [Матн] Д. М. Қурбонов // Маҷмаи конференсияи ҷумҳуриявии илмию назариявӣ, «Масъалаҳои мубрами фалсафаи муосир: Мушкилот ва дурнамо», ш.Душанбе, 12-уми март соли 2024. С. 146-150.

Маҷмӯаи санадҳои тасдиқкунандаи татбиқи натиҷаҳои илмӣ дар истеҳсолот ё имконияти татбиқ намудани он.

Пешниҳоди хулосаҳое, ки дар раванди таҳлилу таҳқиқ ба даст оварда шудаанд, метавонанд барои таҳқиқи минбаъдаи таҳлилҳои сиёсӣ, бахусус оид ба буҳрони сиёсӣ ва хусусиятҳои идоракунии он дар

шароити тағйирпазирии ҷомеа дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон ҳамчун сарчашмаи назариявӣ ва амалӣ мавриди истифода қарор дода шаванд.

Дар таҳқиқоти диссертатсионӣ ҷанбаҳои сиёсӣ ва назариявӣю методологии бухрони сиёсӣ, моҳият ва хусусиятҳои хосси он таҳқиқ карда шуда, шаклҳои гуногуни бухрони сиёсӣ, мушкилоти идоракунии давлатӣ ва идоракунии сиёсӣ, муайян карда шудааст.

Маводи диссертатсияро метавон дар раванди таълими сиёсатшиносӣ, ҷомеашиносӣ, амнияти миллӣ, низоъшиносӣ ва таҳияи барномаҳои таълимӣ ва китобҳои дарсӣ мавриди истифода қарор дод.

Инчунин, хулосаҳо ва натиҷаҳои диссертатсияро ҳангоми таҳияи стратегияҳои мубориза бо зухуроти экстремизм ва терроризм, пешгирӣ аз пайдоиши низоъҳои нави ҷаҳонӣ ва дигар бухронҳои сиёсӣ мавриди истифода қарор додан мумкин аст.

Илова бар ин, аз хулоса ва натиҷаҳои диссертатсия барои фош кардани мақсадҳои ғаразноки баъзе гурӯҳҳои иҷтимоӣ ва сиёсии ҷомеа, ки зидди суботи сиёсӣ нигаронида шудаанд, истифода намудан мумкин аст.

Муқаррарот ва хулосаҳои диссертатсия барои омӯзиши минбаъда бухрони сиёсӣ ва хусусиятҳои идоракунии он дар шароити дигаргуниҳои ҷомеаи тоҷикистонӣ мусоидат хоҳанд кард.

Саҳми докталаб дар иҷрои таҳқиқоти диссертатсионӣ ва ғайра арзёбӣ мегарданд.

Диссертатсияи Қурбонов Давлатбек Мирзоевич дар мавзуи «Бухрони сиёсӣ ва хусусиятҳои идоракунии он дар шароити тағйирпазирии ҷомеа (таҷрибаи Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмӣ дар раванди таҳқиқот назаррас аст. Ҳамаи марҳалаҳои таҳқиқот – интиҳоби мавзӯ, асосноккунӣ, муҳим будани он, муайян намудани ҳадафи асосии таҳқиқот ва иҷрои вазифаҳои гузошташуда бо иштироки муаллиф анҷом дода шудаанд. Саҳми шахсии муаллифи диссертатсия дар таҳқиқот, пешбарии

ақидаҳо, мафҳумҳо, хулосаҳои таҳлилӣ, пешниҳодҳои мушаххас ва нуқтаҳои илмӣ, интишороти ӯ исбот карда мешаванд.

Навгони илмӣ таҳқиқот дар он дида мешавад, ки чунин таҳқиқоти мукаммали илмӣ оид ба ӯҳрон ва хусусияти идоракунии он дар муҳити илми ватанӣ бори нахуст гузаронида шудааст.

Зимни таҳлилу омӯзиши мукаммали илмӣ як қатор мафҳумҳои нав ва тавсияву пешниҳодҳои судманд ҷиҳати дар оянда бартараф намудани ӯҳрони сиёсӣ ва хусусияти идоракунии он аз ҷониби муаллиф ба миён гузошта шудааст.

Масалан:

1. ӯҳрони сиёсӣ ҳамеша ҳамчун воситаи ҳалалдор гардидани тартибот ва низоми сиёсӣ доништа мешавад. Дар раванди ӯҳрони сиёсӣ тарҳи муқарраршудаи ҳаёти сиёсӣ, низоми идоракунии давлатӣ ҳароб карда мешавад, амалияи ҷенкардаи қабули қарорҳои давлат ва ҳокимият дар зерӣ фишори ҳолатҳои ғайриҷашмдошт ҳалалдор мешавад. Саркашӣ аз низоми сиёсӣ ва идоракунии он, ки тамоми таркиботи мураккаби институтсионалии давлат ва ҷомеаро, ки дар ғайриҷашмдошт муносибатҳои ҳокимиятиро амалӣ мегардонанд, васеъ паҳн мешавад. Он ҷизе, ки дар таркиботи институтсионалии давлат ва ҷомеа мавҷуд аст, бо моделҳои нави ҳамкориҳои сиёсӣ, муносибатҳои идоракунии иваз карда мешавад, ки ба доираи меъёрҳо ва қоидаҳои қуҳна рост намеоянд.

Моҳият ва хусусиятҳои ӯҳрони сиёсӣ метавонад дар худ якҷанд самтҳои муҳимро фаро гирад. Қайд кардан ба маврид аст, ки ӯҳрони сиёсӣ ҳосияти тағйирҷорикунандагӣ дошта, ҳамчун раванди сиёсӣ марҳалаи гардишиест, ки ҳам дар таркиботи институтсионалии ҷомеа ва ҳам дар таркиботи институтсионалии давлат тағйирот ворид менамояд.

2. ӯҳрони сиёсӣ ва таъсири он ба парадигмаҳои сиёсии муносири идоракунии давлатӣ натиҷаи мушкилоти рӯзғарзони механизмҳо ва умуман таркиботи институтсионалии давлатҳост. Ин ӯҳрон нотаवонии давлатҳоро дар муқобил бо мушкилоти рӯзғарзони рушди инноватсионӣ,

суръат, тағйироти бисёрсоҳавӣ ва пешгӯинашавандаро дар сатҳи маъмурӣ нишон медиҳад. Механизмҳои идоракунии маъмурӣ, ки ҳамчун принципҳо ва технологияҳои таҳия ва қабули қарорҳои идоракунӣ фаҳмида мешаванд, ба микёс ва амикии мушкилот номувофиқанд: қарорҳои идоракунӣ аксар вақт ғайриинсонӣ ба назар мерасанд, мураккабӣ ва навоварии ҳаёти ҷамъиятиро ба назар намегиранд. Ҳамин тариқ, парадигмаи паҳншудаи таълимоти тарзи нави идоракунӣ таҳқиқи муайяни сиёсиро талаб мекунад.

3. Муайянкунии ба миён омадани шаклҳои гуногуни бухронҳои сиёсӣ масъалаи хеле ҷиддӣ ба шумор меравад. Бухрони сиёсӣ як шакли махсуси номутаносибии фаъолияти системаи сиёсии ҷомеа, мақомоти ҳокимияти давлатӣ буда, бо ноустуворӣ, паст шудани сатҳи назорати равандҳои иҷтимоию иқтисодӣ, номутавозунии институтҳои сиёсӣ, тезутундшавии низоъҳои сиёсӣ ва афзудани зиддиятҳо мебошад. Хусусиятҳои асосии бухрони идоракунии давлатӣ чунинанд: тезу тунд шудани ихтилофҳои иқтисодӣ ва иҷтимоӣ; нотаवонии ҳокимияти давлатӣ дар идора кардани ихтилофҳои рӯзафзун, танзими равандҳои иҷтимоию иқтисодӣ ва муносибатҳо бо усулҳои қухнаи анъанавӣ. Танҳо доштани қобилияти қабули барномаҳои зиддибухронӣ метавонад аз таъсири манфии бухронҳои сиёсии замони муосир, давлати миллиро раҳо намояд.

4. Дар баробари поин рафтани маъруфияти системаи сиёсӣ, барандагони сиёсат тақозо мекунанд, ки шеваҳои қор бо омма тағйир дода шавад ва дар натиҷа муноқиша бо тарафдорони усулҳои қухна вазъияти бухрониро ба вуҷуд меорад. Рушди вазъияти бухронӣ, метавонад боиси таҷдиди системаи сиёсӣ шавад ё фаъолияти онро аз сабаби ҷавоб дода натавоништан ба вазифаҳои нав, тадриҷан таназзул бахшад.

Таҳлили бухрони сиёсӣ ва мушкилоти идоракунии давлатӣ дар шароити бухронии инкишоф як сценария раванди мураккаб буда, самаранокии гузариши вазъияти бухронӣ ба шароити мутаносиб ва

муташаккилонаву мувозинатии вазъияти сиёсӣ аз он вобаста аст. Ин сценарияҳои таҳлил ва бартараф намудани бӯҳрони сиёсӣ танҳо як тарҳи тахминӣ мебошанд. Воқеият ҳамеша хеле мураккабтар ва ғуногун аст. Дар амал сценарияҳоро метавон дар як вақт амалӣ кард, онҳо ба ҳам омезиш ёбанд ва ё ҳамдигарро пурра намоянд. Эҳтимол дорад, ки варианти «нарма» танҳо як муқаддимаи идомаи «саҳт» бошад, чунонки дар аксар ҳолати бӯҳронии системаи сиёсӣ чунин талаботро пеш мегузорад. Дар ҳар сурат, баррасии онҳо барои андеша маълумоти зиёд медиҳад ва ҳади ақал дараҷаи хатари воқеиеро нишон дода метавонад.

5. Ба сифати давлати миллӣ ва мустақил инкишоф ёфтани Тоҷикистон кори начандон осон аст. Давлати миллӣ беҳтарин шакли давлатдорист, аммо мураккабии ҳаёти сиёсии замони муосир масъалаҳои пуриштилофоро дар назди он мегузорад. Диққати асосиро имрӯз захираҳои ташаккули давлатӣ дар шароити Тоҷикистони муосир ва инчунин заминаҳои асосии инкишофи давлат дар шароити имрӯза ба худ ҷалб менамояд.

Барои давлати миллии Тоҷикистони муосир, ки ҳадафи асосиро бунёди ҷомеаи демократӣ, ҳуқуқбунёду иҷтимоӣ ташкил медиҳад, масъалаи ташаккул ва инкишофи системаи сиёсӣ ва низоми идоракунии давлатии муваффақ ва танзими тамоми муносибатҳо ба хоҳири расидан ба устувории инкишоф хелле муҳим аст. Инчунин, қобилиятнок гардонидани давлат ва системаи идоракунии он дар ростои таҳдид ва хатарҳои ҷаҳони имрӯза муҳимияти хосса дорад. Барои ташхис ва муайян намудани пешомади инкишофи муносибатҳои давлати миллӣ ва дар мисоли Тоҷикистон монеаву масъалаҳои бисёри ҳалталабе вучуд доранд, ки идоракунии давлатии самаранок ва бунёди ҷомеаи устувор аз онҳо вобаста аст.

6. Механизми давлатии бартарафнамоии бӯҳронҳои сиёсӣ ва идоракунии онро вобаста ба соҳавӣ будани бӯҳрон ва сатҳи фарогирии он дар шароити Тоҷикистон метавон тасниф намуд. Тамоми механизми

давлатии бартараф ва танзими бухронро метавонем ба ду қисм ҷудо намоем:

- механизми ҳукукии танзим ба бартараф намудани бухронҳои сиёсӣ;
- механизми институтсионалии танзим ба бартараф намудани бухронҳои сиёсӣ ва идоракунии онҳо.

Ҳар кучое, ки раванди амалӣ шудани ҳадафҳо, стратегияҳо, воқеияти идоракунии давлатӣ ва сиёсат ба чашм мерасад дар он ҷо мурраккабии инкишоф ва ҳолати бухронӣ эҳтимолияти ба вучуд омаданро дорад. Масъалаи асосӣ ин мушаххас сохтани механизми бартараф намудани бухронҳои сиёсӣ мебошад. Механизми бартарафкунандаи бухрони сиёсиро метавонем мақомоти назоратӣ дар раванди идоракунии ном барем. Вазифаи аввалиндараҷаи мақомоти назорати таъмини устворӣ ва коҳиш додани шиддати бухронҳо ва ё умуман аз байн бурдани бухронҳои сиёсӣ мебошад.

Бо итминони комил гуфтан мумкин аст, ки таклифу пешниҳодҳо ва хулосаҳои аз ҷониби муаллиф манзур намуда, илман асосноканд ва метавонанд минбаъд барои рушду инкишоф бахшидани илми ватанӣ аз ҳар ҷониб судманд бошанд.

Дар асоси гуфтаҳои боло чунин хулосабандӣ намудан мумкин аст, ки рисола кори илмӣ хотимаёфта ба ҳисоб рафта, мустақилона аз ҷониби муаллиф навишта шудааст.

Бо дарназардошти ҳолатҳои ҷойдошта кафедраи сиёсатшиносӣ ва муносибатҳои байналхалқӣ:

Қарор кард:

1. Диссертатсияи Қурбонов Давлатбек Мирзоевич дар мавзӯи «Бухрони сиёсӣ ва хусусиятҳои идоракунии он дар шароити тағйирпазирии ҷомеа (таҷрибаи Тоҷикистон)», барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ ба талаботи банди 31-35 ва 37-и Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ, ки бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии

Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ гардидааст, мутобиқат мекунад.

2. Диссертатсияи Курбонов Давлатбек Мирзоевич дар мавзӯи «Бухрони сиёсӣ ва хусусиятҳои идоракунии он дар шароити тағйирпазирии ҷомеа (таҷрибаи Тоҷикистон)», ба Шурои диссертатсионии 6D.KOA-079-и назди Институти фалсафа, сиёсатшиносӣ ва ҳуқуқи ба номи А. Баҳоваддинови АМИТ барои дарёфти дараҷаи илмӣ номзади илмҳои сиёсӣ аз рӯйи ихтисоси 23.00.02 – Ниҳодҳо, равандҳо ва технологияҳои сиёсӣ пешниҳод карда шавад.

Дар ҷаласа иштирок доштанд: 14 нафар, аз ҷумла 2 доктори илмҳои сиёсӣ, 4 номзади илмҳои сиёсӣ, 1 номзади илмҳои фалсафа, 2 номзади илмҳои ҳуқуқшиносӣ.

Натиҷаҳои овоздиҳӣ: «тарафдор» - 14 нафар, «муқобил» - 0 нафар, «бетараф» - 0 нафар, суратҷаласаи ғайринавбатии кафедраи сиёсатшиносӣ ва муносибатҳои байналхалқии факултети сиёсат ва идораи давлатии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав таҳти №3 аз 19-уми октябри соли 2024.

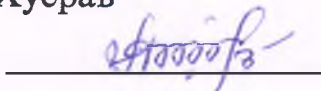
Раисикунандаи ҷаласа:

мудири кафедраи сиёсатшиносӣ ва

муносибатҳои байналхалқии

ДДБ ба номи Носири Хусрав

д.и.с., профессор

Саидов А. С.

Котиби ҷаласа:

ассистенти кафедра

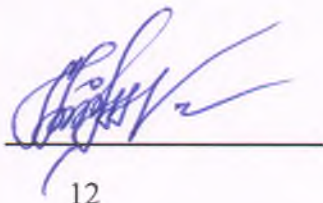
Олимова Ш. К.

Имзоҳои Саидов А. С., ва Олимова Ш. К., – ро тасдиқ мекунам:

Сардори шӯъбаи кадрҳо

ва корҳои махсуси ДДБ

ба номи Носири Хусрав

Исозода Т. И.